

Tijdschrift voor Tandheelkunde

APRIL 1942

XLIX JAARGANG

AFLEVERING 4

REDACTIONEEL GEDEELTE

DE MAATSCHAPPIJ ONTBONDEN

In het vorige nummer is verslag gedaan van de Jaarvergadering der Maatschappij, thans staan wij voor het feit, afscheid te moeten nemen van onze beroepsorganisatie, welke bijeenkomsten getrouw weerklank gevonden hebben in de kolommen van ons Tijdschrift. Dit nu zal voortaan niet meer kunnen geschieden; bij Verordening No. 23 van 25 Maart j.l. is, tegelijk met de instelling van een Tandartsenkamer en de oprichting van de Nederlandsche Vereeniging van Ziekenfondstandartsen de Maatschappij ontbonden. Haar bezittingen, rechten en verplichtingen gaan over aan de laatstgenoemde vereeniging.

Steeds heeft de Redactie er prijs op gesteld om op haar wijze verslag te doen van de vergaderingen, omdat de beraadslagingen over de aan de orde zijnde onderwerpen van sociaal-tandheelkundigen en anderen aard geacht konden worden een zuiver beeld te geven van de inzichten en gevoelens der collega's, zooals zij bij hun verspreiding over het geheele land in dagelijksche aanraking zijn met de problemen, wier facetten wisselen al naar de structuur der verschillende bevolkingsgroepen en -lagen, te midden waarvan zij hun werk verrichten.

Wij zouden tekort doen aan deze traditie wanneer de Redactie op deze plaats niet nog eenmaal de gedachten laat gaan over de positie, welke de Maatschappij in het tandheelkundig leven heeft ingenomen en de rol, die zij bij de evolutie der maatschappelijke en sociale opvattingen in ons beroep gedurende de 28 jaren van haar bestaan heeft vervuld.

Zelfs een vluchtige herinnering aan het geheel van maatregelen,

door de bemoeiingen der Maatschappij tot stand gebracht, is voldoende om vast te stellen, dat zij reeds vanaf de oprichting de teekenen des tijds bij voortduring niet heeft misverstaan en op het geschikte oogenblik al die vraagstukken in studie heeft genomen waarvoor een praktische oplossing in de naaste toekomst niet kon worden gemist. Een reeks van waardevolle rapporten, aan het critisch oordeel der algemeene vergaderingen onderworpen en daarbij aangepast, zijn aldus in den loop der jaren als richtsnoer voor praktische toepassing in het licht gegeven en hebben hun nut en bruikbaarheid zelfs op langen termijn ten volle bewezen. Wij behoeven slechts te wijzen op het N.P.P.-rapport, waarvan het principe in de jongste overheidsmaatregelen op ziekenfondsgebied is overgenomen.

Daarnaast heeft zij ook op ander dan sociaal-tandheelkundig terrein tijdig haar standpunt bepaald om hiervan zoodra noodig gedocumenteerd te doen blijken. Wij vergeten daarbij niet, dat de Maatschappij in verschillende omstandigheden, voornamelijk als gevolg van in verantwoordelijke kringen heerschend wanbegrip, den wind heeft tegen gehad en den strijd heeft moeten aandoen met tegengesteld gerichte krachten en invloeden. Men denke slechts aan de onverflauwde pogingen tot invoering en uitbreiding van de schooltandverzorging als eenig rationeelen grondslag voor een effectieve bestrijding van het tandbederf. Toen de crisisjaren allerwege tot bezuiniging op de overheidsuitgaven dwongen was dit met moeite opgetrokken sociaal-hygiënische gebouwtje het eerste dat aan sloopershanden werd overgeleverd. Verslagen, maar niet ontmoedigd is men aanstonds te rade gegaan om te redden wat mogelijk was en dank zij de samenwerking met gelijkgezinde organisaties is het gelukt het instituut ten deele in stand te houden en uit zijn aanvankelijke verkwijning tot nieuwen groei te brengen.

In een ander geval, dat de tandartsen sterk heeft getroffen, is het onze standsorganisatie mogen gelukken om het maatschappelijk en wetenschappelijk aanzien van het beroep, hetwelk daarbij werd belaagd, te beschermen tegen de openlijke verguizing waaraan het was blootgesteld.

Niet alleen naar buiten doch ook intern heeft de Maatschappij bij voortduring zich moeite gegeven om de waardigheid van het beroep hoog te houden en het gevoel daarvoor, ondanks den nivelleerenden invloed van den allengs scherper wordenden strijd om het bestaan, levendig te houden. Naast den codex voor beroeps-ethiek is ook de rechtspraak eraan dienstbaar gemaakt om, waar mogelijk, mede te werken aan het handhaven van een hoog peil

van zedelijke verplichtingen, dat inhaerent is aan elk gerechtvaardigd gevoel van professioneele eigenwaarde.

Om dit met succes te kunnen nastreven is een goede voedingsbodem, in den vorm van een behoorlijk materieel bestaan onontbeerlijk en dit is mede de reden geweest voor alle bemoeiingen om de arbeidsvoorwaarden der practici te behoeden voor een fatale inzinking. Voor de medewerkers aan de tandheelkundige voorziening op socialen grondslag werden overeenkomsten ontworpen en doorgevoerd waarmede voorkomen werd dat, in weerwil van allerlei economischen druk, de vergoeding voor te bewijzen diensten daalde beneden een grens, waarbij zoomin de gemeenschap als de tandheekunde gebaat is.

Naast dit alles is niet verzuimd om ook middelen te scheppen, noodig voor het verlenen van steun aan beroepsgeenoten, die door omstandigheden in materielen nood zijn komen te verkeerren. De daarbij in acht genomen discretie maakte, dat van den omvang der verleende hulp in collegialen kring weinig is doorgedrongen, men wist dit in vertrouwde handen, maar omtrent de moreele waarde van dien steun voor de betrokkenen zal geen verschil van inzicht hebben bestaan.

Overziet men dezen staat van dienst dan dringt zich tevens de gedachte op, dat de resultaten van de maatschappelijke en sociale bemoeiingen zijn verkregen op de basis eener vrijwillige organisatie. Wie uit zelfzuchtige onverschilligheid voor andere dan zijn persoonlijke interessen, dan wel uit hoofde van verkeerd begrepen eigenbelang afzijdig bleef, bezat daartoe alle vrijheid. Deze was hem gegund, al bracht zij niettemin het nadeel mede, dat de Maatschappij bij de uitvoering harer plannen niet zelden genoopt werd tot een houding, die niet ten volle beantwoordde aan het waarlijk sociale belang van den betreffenden maatregel.

Maar dit gemis aan universeele gebondenheid werd ruimschoots vergoed door de meerdere toewijding van hen, die de doelstellingen der beroepsorganisatie met overtuiging waren toegedaan. En wat bovendien als immaterieel, doch waardevol uitvloeisel van het deel hebben aan de werkzaamheid der Maatschappij niet hoog genoeg kon worden aangeslagen, is de geest van saamhorigheid, de goede onderlinge verstandhouding, welke uit de periodieke aanraking tusschen de leden der afdeelingen, zoowel als op de algemeene vergaderingen tusschen collega's uit de verschillende gewesten des lands, is gegroeid. De regelmatige ontmoetingen hebben een band doen ontstaan, waarbij de onderlinge persoonlijke waardeering door velen als een duurzame verrijking van hun tandheekundig bestaan wordt gevoeld. Vooral de zomervergader-

ringen hebben daartoe in het bijzonder bijgedragen, waarbij de afdeelingen zich om beurten hebben beijverd om door gezamenlijke uitstapjes en derg. de aantrekkelijkheid dezer bijeenkomsten nog te verhoogen.

Bij dit afscheid mag ten slotte niet verzuimd worden een laatste saluut te brengen aan al degenen, die tot heden, in het jongste en in een verder verleden, in dagelijksch bestuur, commissies en andere colleges leiding en uitvoering hebben gegeven aan de vele besluiten, maatregelen en rapporten in het belang van beroep en gemeenschap, welke de nuttige werkzaamheid van de Maatschappij alleszins hebben aangetoond.

B.

RECTIFICATIE

In het verslag van de Maatschappij-vergadering in het vorige nummer is in het gedeelte, dat betrekking heeft op de causerie van collega B r u g m a n over het ziekenfondsvraagstuk in verband met het Ziekenfondsbesluit een fout ingeslopen, die correctie vereischt.

Aan het eind van zijn uiteenzetting legt het verslag den spreker op blz. 165 4e alinea het volgende in den mond:

„Schematisch uitgedrukt zou de verhouding aldus kunnen worden, dat voor de behandeling van de verplicht-verzekerden regeling II van de Mij. zal gelden, terwijl voor de overige ziekenfondsleden een (gewijzigde) regeling III moest worden nagestreefd.”

Dat nu moest juist andersom luiden en wel aldus, dat voor de verplicht-verzekerden zou gelden een verbeterde regeling III en voor de vrijwillig-verzekerden de regeling II.
